

Til bredejere
interesseorganisationer

27. januar 2023 - Sagsnr. 20/26565 - Løbenr. 16427/23

Afgørelse efter vandløbsloven til nedklassificering af Ulvemosebæk

Kolding kommune har igangsat arbejdet med at revidere vandløbsregulativerne for offentlige vandløb i kommunen. I den forbindelse har kommunen gennemgået vandløbene med henblik på en vurdering af, om der bør ske ændringer i klassificeringen i forhold til hvilke vandløb, der er offentlige eller private.

På baggrund af gennemgangen har kommunen udarbejdet en plan for omklassificering af vandløb, hvor der er opstillet nogle kriterier for, om et vandløb skal være offentligt eller privat klassificeret i fremtiden.

Delstrækning af Ulvemosebæk fra st. 4.351 til 5.313 m, opfylder de opstillede kriterier for, at det i fremtiden skal være et privat vandløb, hvor vedligeholdelsespligten samt den økonomiske byrde heraf overgår fra det offentlige til private bredejere.

Den 19. oktober 2022 modtog du et parthøringsbrev, hvor vi præsenterede forslaget om at ændre vandløbets status fra offentligt til privat. Kommunen har tidligere i perioden 2018-2020 foretaget en tilsvarende partshøring.

Høringssvar fra ovennævnte partshøringer er behandlet i denne afgørelse. De har dog ikke givet anledning til at ændre på indstillingen om at nedklassificere vandløbet.

Afgørelse efter vandløbsloven

Efter vandløbslovens § 10 (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019) samt § 3 i bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb nedklassificerer Kolding Kommune som vandløbsmyndighed hermed den øvre del af Ulvemosebæk fra st. 4.351 til 5.313 m fra offentligt til privat vandløb.

Vandløbet er nedklassificeret med virkning fra 1. april 2023, jf. § 3, stk. 4 i ovennævnte bekendtgørelse, hvor vedligeholdelsespligten overgår til bredejerne, jf. lovens § 35.

I øvrigt gælder det, at:

- Kommunen vedligeholder vandløbsstrækningen frem til overdragelsestidspunktet
- Efter overdragelsestidspunktet overgår den fremtidige vedligeholdelse af den nedklassificerede strækning fra kommunen til de pågældende bredejere.

- Vandløbstrækningens regulativ ophæves.
- Vandløbsstrækningen er fortsat omfattet af vandløbslovens bestemmelser.

Sagsfremstilling

Kolding Kommune har som en konsekvens af kommunalreformen i dag administrationen herunder vedligeholdelsespligten af offentlige vandløb fra flere tidligere kommuner og amter.

En gennemgang af regulativerne for disse vandløb har vist, at der i de tidligere kommuner og amter lå forskellige kriterier til grund for, hvorvidt et vandløb har været offentligt eller privat. Udgangspunktet bør være, at bredejerne langs vandløbene behandles efter et ensartet sæt regler i kommunen. Desuden bør kommunen kun afholde udgifter til vandløbsvedligeholdelse i de vandløb, som har offentlig interesse.

Kolding kommune har derfor udarbejdet en plan for omklassificering af vandløb i kommunen, hvor der er opstillet nogle kriterier herfor.

De fastsatte kriterier for en nedklassificering er:

1. Rørlagte vandløb,
2. Vandløb anlagt til særligt formål,
3. Korte vandløb der kun berører få lodsejere og fører vand fra få ha.
4. Små eller mindre vandløb med en lav miljømålsætning,
5. Vandløb der ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand.

Uanset de opstillede kriterier vil det i praksis være nødvendigt at foretage en konkret faglig vurdering om vandløbets fremtidige klassificering for hvert enkelt vandløb.

Ofte vil vandløb falde ind i flere af ovennævnte kategorier, som bestyrker beslutning om en nedklassificering.

Kolding Kommunes bemærkninger

Kolding Kommune skal bemærke, at det er Ulvemosebæk fra st. 4.351 til 5.313 m, der på kortet på Figur 1 er markeret med en rød streg, som nedklassificeres.

Figur 1: Ulvemosebæk (rød streg), der ønskes nedklassificeret, matrikelgrænse (pink streg), kommunegrænse (gulstreg), øvrig del af vandløbet (blå streg).

Ulvemosebæk fra st. 4.351 til 5.313 m er på den berørte strækning et mindre vandløb, der har et åbent forløb med regulativmæssige bundbredder imellem 30-100 cm.

Vandløbet er ikke miljømålsat i statens vandområdeplan på den aktuelle strækning. Vandløbet er på strækningen omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som beskyttet natur.

Vandløbet, der nedklassificeres, afvander et opland på ca. 110 ha. Befæstede offentlige vejarealer udgør ca. 1 % af oplandsarealet. Private arealer i form af skov- og landbrugsarealer, udgør langt hovedparten af oplandet. Til brug for vurdering af, hvor meget af den årlige afstrømning i vandløbet stammer fra henholdsvis befæstede og ubefæstede (marker, natur m.v.) arealer, er Redegørelsen for Miljøministeriets grundvandskortlægning fra 2015 for Andkær og Jerlev-Vejle Syd anvendt. Dette undersøgelsesområde for grundvandskortlægning ligger i nærheden af Ulvemosebæk, hvorfor det er anvendt som rettesnor for vandfordeling imellem grundvand, dræn og vandløb. Af redegørelsen fremgår det, at nettonedbøren i området er på 461 mm/år. Heraf strømmer 444 mm/år til vandløb og dræn svarende til 96 % af nettonedbøren. Til sammenligning er afstrømningen fra offentlige befæstede arealer sat til 100 % af bruttonedbøren, som ifølge DMI's klimagrid er på 866 mm/år, og som korrigeret giver 1.048 mm/år.

Ved anvendelse af ovennævnte nedbørs- og afstrømningsværdier (bruttonedbør på 1.048 mm/år for vejareal, 444 mm/år til vandløb fra oplandet og deres indbyrdes arealstørrelser) kan det beregnes, at ca. 2,3 % af årsafstrømningen i vandløbet stammer fra offentlige befæstede arealer. Den resterende del og

dermed langt hovedparten af afstrømningen stammer fra private arealer herunder fra skov- og landbrugsarealer.

Der er ca. 5-10 ejendomme beliggende i oplandet til vandløbet – ejendommene er private. Ejendommene er koblet på kommunalt spildevandsanlæg, og der ledes således ikke spildevand til vandløbet på den aktuelle strækning.

På baggrund af ovennævnte er det Kolding Kommunes vurdering, at vandløbet primært tjener til afledning af vand fra private arealer.

Samlet set er der derfor ikke offentlige afvandings eller miljømæssige interesser tilknyttet strækningen, som kan begrunde, at vandløbet skal bibeholdes som offentligt.

Nedklassificering tager hensyn til samtlige afvandingsmæssige interesser, der er tilknyttet vandløbet det pågældende sted, idet den fremtidige vandløbsvedligeholdelse fortsat skal udføres, så vandføringsevnen ikke ændres, jf. § 27 i vandløbsloven.

Med nedklassificeringen tilsidesættes der ikke offentlige miljømæssige interesser for vandløbet, da der ikke er miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som er uforeneligt med nedklassificeringen. Nedklassificeringen er således foreneligt med vandløbslovens formålsparagraf.

Ved nedklassificeringen giver kommunen bredejerne en rimelig tid til at planlægge gennemførelsen af vedligeholdelsen i sommeren 2023. Overdragelsesdatoen, hvor vedligeholdelsesbyrden overgår til bredejerne, er derfor først fastsat til 1. april 2023.

Der er tale om et grænsevandløb imellem hhv. Vejle og Kolding Kommune, hvor det er Vejle Kommune der varetager vandløbsvedligeholdelsen. I forbindelse med overdragelsen opfylder kommunen sin vedligeholdelsesforpligtelse i vandløbet i 2022 i henhold til gældende regulativ og vedligeholdelsesterminer. Vandløbet vil således overdrages til private den 1. april 2023 i regulativmæssig stand.

Ulvemosebæk fra st. 4.351 til 5.313 m er grænsevandløb mellem Kolding og Vejle Kommuner. Det er aftalt med Vejle Kommune, at de på tilsvarende vis nedklassificerer vandløbet på denne strækning. Endvidere vil Vejle Kommune nedklassificere strækningen opstrøms.

Det fremgår af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, at der skal foretages en vurdering af, om et påtænkt projekt kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt. Dette gælder også for projekter, der finder sted uden for Natura 2000 områder, men som kan have betydning ind i Natura 2000 området.

Vandløbet afvander via Spangs Å til Rands fjord. Nærmeste Natura 2000 område er nr. 112, Lillebælt (habitatområde H96, Fuglebeskyttelsesområde nr. 47). Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er oplyst i tabellen nedenfor (fra Natura 2000-basisanalyse 2015-2021, Naturstyrelsen).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 96

Naturtyper:	Sandbanke (1110)		Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)		Bugt (1160)
	Rev (1170)		Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)		Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)		Strandeng (1330)
	Forklit (2110)		Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)		Kransnålage-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)		Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)		Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)		Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmose (7120)		Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)		Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)		Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)		Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)		Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	NY	Marsvin (1351)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 47

Fugle:	Sangsvane (T)		Bjergand (T)
	Edderfugl (T)		Hvinand (T)
	Toppet Skallesluger (T)		Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)		Plettet Rørvagtel (Y)
	Engsnarre (Y)		Klyde (Y)
	Brushane (Y)		Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)		Dværgterne (Y)
	Mosehornugle (Y)		

Der er registreret forekomster af løvfrø og Stor vandsalamander nær Ulvemose Bæk. Kolding Kommune vurderer ikke at en nedklassificering af Ulvemose Bæk påvirker bilag IV arterne negativt, da der alene er tale om at vedligeholdelsesbyrden administrativt skifter fra offentlig til privat. Endvidere lægger kommunen til grund for afgørelsen, at en ændring i klassificeringen af vandløbet ikke påvirker udpegningsgrundlaget

for habitatområdet. Det må samtidig antages, at omfanget af fremtidigt vedligehold af vandløbet ikke ændres, da vandløbets vandføringsevne skal opretholdes, jf. lovens § 27. Det må dermed antages at der fortsat vil være velegnede refugier og fourageringsområder for områdets bilag IV arter.

Samlet set er der ikke offentlige miljøinteresser tilknyttet strækningen, som kan begrunde, at vandløbet skal bibeholdes som offentligt, idet vandløbet ikke er miljømålsat. Kommunen lægger videre til grund, at naturbeskyttelsen af vandløbet også kan varetages af private lodsejere, som tilfældet allerede er i dag på den tørre natur.

Nedklassificering tager endvidere hensyn til samtlige afvandingsmæssige interesser, der er tilknyttet vandløbet det pågældende sted, idet den fremtidige vandløbsvedligeholdelse fortsat skal udføres, så vandføringsevnen ikke ændres, jf. § 27 i vandløbsloven.

Nedklassificeringen er således foreneligt med vandløbslovens formålsparagraf.

Ved nedklassificeringen giver kommunen bredejerne en rimelig tid til at planlægge gennemførelsen af vedligeholdelsen i sommeren 2023. Overdragelsesdatoen, hvor vedligeholdelsesbyrden overgår til bredejerne, er derfor først fastsat til 1. april 2023.

I forbindelse med overdragelsen opfylder kommunen sin vedligeholdelsesforpligtelse i vandløbet i 2022 i henhold til gældende regulativer og vedligeholdelsesterminer. Vandløbet bliver derfor overdraget til private 1. april 2023 i regulativmæssig stand.

Vandløbet er på strækningen grænsevandløb imellem Vejle og Kolding Kommuner. Det er aftalt med Vejle Kommune, at de på tilsvarende vis nedklassificerer vandløbet på denne strækning.

Lovhjemmel

Efter vandløbslovens § 10 (lovbekendtgørelse nr. 1.217 af 25. november 2019) kan vandløbsmyndigheden bestemme, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse.

Bestemmelser vedrørende omklassificering af vandløb fremgår af bekendtgørelse nr. nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb.

Efter bekendtgørelsens § 3 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at offentlige vandløb eller vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb. Efter § 3, stk. 3 skal afgørelsen ledsages af en dato for nedklassificeringen.

Ved en nedklassificering overgår vedligeholdelsen fra det offentlige til private, idet vedligeholdelse af private vandløb efter lovens § 35 påhviler bredejerne.

Efter vandløbslovens § 27 skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Indsigelser i forbindelse med partshøring

Kolding Kommune har i forbindelse med partshøring modtaget en indsigelse imod planerne for nedklassificeringen.

Indsigelsen og kommunernes behandling heraf fremgår af følgende:

Indsigelse nr. 1

Landboforeningerne, Vejle Fredericia Landboforening, Kolding Herreds Landbrugsforening samt Familielandbruget har i et fælles brev indsendt en indsigelse imod planerne om nedklassificering af vandløbene.

Indsigelsen fra Landboforeningerne går på alle 4 grænsevandløb imellem Kolding og Vejle Kommuner. Indledningsvis oplyser de som et generelt punkt, at der ikke i høringsmaterialet er oplysninger om den hidtidige vedligeholdelse og den aktuelle status samt oplysninger om hvilken byrde, der pålægges lodsejerne.

Endelig peger foreningerne på, at de er forbeholde overfor at nedklassificere vandløb med ringe fald og større naturinteresser.

Ulvemose Bæk har mange bredejere, der afleder vand, herunder Tiufkær landsby med flere erhvervsejendomme.

Når en tredjedel af ejendommene i oplandet udleder rensset spildevand til vandløbet, er det ikke Landbrugsorganisationernes overbevisning, at der "stor set ikke ledes spildevand til vandløbet på den aktuelle strækning". Dertil bør tillægges et ikke uvæsentligt bidrag fra tagvand, hvorfor Ulvemose Bæk ikke bør nedklassificeres til et privat vandløb.

Vi bemærker endvidere, at vandløbet på den aktuelle strækning fra udspringet i Ulvemosen gennemløber og afvander større områder, som i kommuneplanen er karakteriseret som særlig værdifuld natur. Set i det lys mener landboforeningerne, at der ud fra de høje naturmæssige værdier må anses at være betydelige offentlige interesser i vandløbet, og herunder særlige vedligeholdelsesmæssige hensyn at varetage.

Hvis Vejle og Kolding Kommune beslutter at nedklassificere delstrækningen, bliver der pålagt en urimelig byrde på de mange lodsejere, der skal vedligeholde vandløbet fremover og herunder varetagelse af de særlige beskyttelseshensyn i forhold til naturinteresserne.

Desuden er der manglende oplysninger om den hidtidige vedligeholdelsespraksis, og derfor ønske vi, at Vejle og Kolding Kommune gør rede for de vedligeholdelsesmæssige omkostninger, der vurderes at tilfalde bredejerne ved nedklassificering af delstrækningen.

Kolding Kommunes bemærkninger til indsigelsen nr. 1

Kommunen har valgt at henvise til de gældende vedligeholdelsesbestemmelser i vandløbsregulativerne, hvor omfanget af eksisterende vedligeholdelse er beskrevet. Men kommunerne har ikke valgt at beskrive omfanget og byrden af vedligeholdelsen, efter at vandløbene er nedklassificeret. Det skyldes, at det i fremtiden er op til lodsejerne selv at planlægge og tilrettelægge vedligeholdelsen, hvor omfang og behov fastsættes. Det eneste krav, der videreføres omkring vedligeholdelsen, er, at vandføringsevnen ikke må ændre sig.

Til spørgsmålet om at nedklassificere vandløb med ringe fald og større naturinteresser skal bemærkes, at ofte er miljøkvaliteten dårligere i de vandløb, hvor faldet er lavt sammenlignet med den modsatte situation. Ved de aktuelle vandløb er faldet netop lavt, hvorved miljøkvaliteten er lille.

Kolding Kommune er generelt set enig i, at vandløb med større offentlige naturinteresser i udgangspunktet fastholdes som offentligt. Der er dog kortere strækninger af de vandløb, som ønskes nedklassificeret, som er beskyttet natur. I disse situationer lægger kommunen til grund, at hensynet til § 3 beskyttelsen i et vandløb også kan varetages af private lodsejere, hvilket allerede er tilfældet ved tør natur.

Tilledning af vand herunder spildevand fra private ejendomme i oplandet til vandløbet anses i den forbindelse for at være et privat formål. Det er først, når der tilledes offentligt kloakvand fra eventuelt et renseanlæg til vandløbet, at kommunen skal vurdere, om tilledningen andrager et omfang, der gør, at vandløbet primært tjener offentlige formål. Det, vurderer kommunen, ikke er tilfældet i den konkrete sag.

Vedligeholdelsen af et vandløb skal tilrettelægges efter, at vandløbets vandføringsevne ikke ændrer sig. Det gælder, uanset om vandløbet er klassificeret som offentligt eller privat. Det betyder, at vedligeholdelsen fortsat gennemføres således, at vandstanden på de omkringliggende naturarealer ikke ændrer sig. Beskyttelseshensynet efter naturbeskyttelseslovens § 3 for de tilknyttede naturarealer kan derfor igennem vandløbsvedligeholdelsen også varetages af private lodsejere langs Ulvemose Bæk, som tilfældet er i dag på tørre naturarealer i DK.

Der vil ikke være krav til, at lodsejerne i fremtiden anvender en bestemt form for teknisk udstyr til vedligeholdelsen. Det vil efter en nedklassificering være op til den enkelte bredejer at beslutte, hvorledes vedligeholdelsen udføres. Grundet ovennævnte kan kommunen ikke fastsætte et udgiftsniveau for en fremtidig privat vedligeholdelse af vandløbet, idet omkostningerne hertil er metodeafhængigt. Kommunen anbefaler dog, at vedligeholdelsen tilrettelægges i samarbejde med de øvrige lodsejere langs vandløbet, således at udgiften hertil kan fordeles imellem bredejerne.

Indsigelsen giver ikke anledning til at ændre på indstillingen om, at Ulvemose Bæk nedklassificeres.

Klagevejledning

Kolding Kommunes afgørelse om nedklassificering af vandløbet, Ulvemosebæk kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter vandløbslovens § 80 af den, afgørelsen er rettet til samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. lovens § 84.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt og er sat til den 24. februar 2023.

Indsendelse af klage

En klage indsendes elektronisk via den såkaldte Klageportal. Et link hertil findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor man logger ind med fx NEM-ID.

Klagen videresendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning på e-mail til vandloeb@kolding.dk eller med post til Kolding Kommune, By- og Udviklingsforvaltningen, Nytorv 11, 6000 Kolding.

Kolding Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kontaktes på e-mail: nh@naevneneshus.dk.

Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Klagen sendes først videre, når gebyret er betalt.

Annoncering

Afgørelsen annonceres offentligt på Kolding Kommunes hjemmeside.

Venlig hilsen

Peter Ring
Biolog – Vandløbsmedarbejder

Kopi modtagere af afgørelsen

Lodsejere langs med Ulvemosebæk, der nedklassificeres.

Øvrige:

Naturstyrelsen Trekantområdet, Førstballevej 2, 7183 Randbøl. Email: tre@nst.dk.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
dn@dn.dk.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, v/ Esben Christoffersen, kolding@dn.dk.

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk.

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling, Kolding.kolding@dof.dk.

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk.

Dansk Botanisk Forening, v/ Rasmus Fuglsang Frederiksen. rasmusfuglsangfrederiksen@gmail.com.

Museum Sønderjylland. Aastrupvej 48. 6100 Haderslev. planer@msj.dk.

Kolding Herreds Landbrugsforening, att. sektionsleder Lars Schmidt, Niels Bohrsvej 2, 6000 Kolding,
las@khl.dk.

Familielandbruget, LRS Vejle, email: lrs@lrs.dk

Vejle-Fredericia Landboforening, email: jsn@velas.dk.